

ZEELAND HERDENKT DE BEVRIJDING

DOOR: ELLIE DE JONGE

De slag om de Schelde is sinds het uitkomen van de film geen vergeten slag meer. Duizenden mensen hebben kunnen zien hoe verwoestend de bombardementen op de route naar de bevrijding van Zeeland zijn geweest en hoeveel levens van militairen en burgers het heeft gekost om de Westerschelde vrij te maken voor scheepvaartverkeer naar de haven van Antwerpen.

Op de laatste dagen van oktober en begin november 2021 vinden in Zeeland veel bijeenkomsten plaats om deze slag te herdenken. Hier en daar hebben de coronabeperkingen nog invloed op de vorm, maar tot vreugde van de organisatoren en deelnemers zijn in Vlissingen en vooral in Westkapelle de (oud-)commando's weer ruimschoots aanwezig.

Opmaat

Als opmaat naar de eigenlijke herdenkingen vinden mede onder de 'paraplu' van het KCT verschillende activiteiten plaats. Op 28 oktober organiseert Stichting Oorlogsjaren in de St. Jacobskerk in Vlissingen een lezing door een vertegenwoordiger van het Korps, met als thema: 'Een hedendaags perspectief en inzet van het Korps Commandotroepen gekoppeld aan de kernwaarden van Commando's ingezet in Vlissingen en Westkapelle'. De dag daarop koos Stichting Fondsenwerving en –beheer het Bevrijdingsmuseum in Nieuwdorp voor een SFC-dag, die in het teken staat van " Operatie Infatuatie "

Sloedam

Op 30 oktober start de dag in Nieuwdorp voor een groepje oud-commando's in alle vroegte voor de Mallardmars, een wandeltocht die genoemd is naar "Operatie Mallard ". De strijd om de Sloedam, intussen vermaard door de film, was onderdeel van de slag om de Schelde, met op 1 november de landingen in Vlissingen en Westkapelle. Halverwege de route vindt bij het Mallardviaduct de herdenking plaats van deze slag die

vele slachtoffers heeft geveerd. Het weer is buitengewoon slecht, harde wind en regen.

Muziekvereniging Arnemuiden heeft het zwaar te verduren, zittend op natte stoelen, met verstijfde vingers op de instrumenten. Ook de gasten, waaronder buitenlandse officieren, ambassadeurs en attachés, Interscaldis Pipes and Drums, de kinderen die de kransen en bloemstukken dragen, lijden onder het slechte weer. Maar: "... niets in vergelijking met wat onze bevrijders hebben doorstaan" aldus Menno Weber op de Facebookpagina van COV Zeeland.

Vlissingen

Diezelfde middag verplaatst het grootste deel van de doorweekte Sloedam-aanwezigen zich naar de

rust en warmte van de Sint Jacobskerk in Vlissingen. Niemand is er rouwig om dat de herdenking van de bevrijding van Vlissingen nog niet, zoals in voorgaande jaren gebruikelijk was, bij het Commandomonument bij de Oranjemolen wordt gehouden.

De stijlvolle herdenking in de kerk wordt muzikaal begeleid door de Koninklijke Harmonie Ons Genoegen uit Vlissingen. De aanwezigen worden welkom geheten door burgemeester Bas van den Tillaar. Net als vele vertegenwoordigers van landen en organisaties, legt Korpscommandant kolonel Paul Janssen samen met de voorzitter van de Commandostichting, Ron Robbemond een krans. Evenals op de Sloedam wordt ook namens alle Zeeuwse militaire verenigingen, waaronder COV Zeeland, een krans gelegd. Interscaldis Pipes and Drums sluit met een prachtig optreden de herdenking waardig af.

Westkapelle bij het Polderhuis

De herdenking op 1 november in Westkapelle is bijna als vanouds. Het verschil met 'vroeger' is dat het eerste officiële gedeelte plaatsvindt bij de 'Liberty Bridge' bij het Polderhuis. De pas gerestaureerde Shermantank staat weer in volle glorie als achtergrond voor de ceremonie hoog op de Westkappelse Zeedijk.

Na een woord van welkom spreekt de burgemeester van Veere, drs. Rob van der Zwaag de aanwezigen toe. De akte van herinnering wordt voorgelezen,

waarna de last Post wordt geblazen, gevolgd door een minuut stilte. Brassband OKK omlijst de kransleggingen met het spelen van koralen.

De Commandostichting is vertegenwoordigd door Ron Robbemond en Wouter Hillenbrink. Namens COV Zeeland zijn Menno Weber, Co Baas en Ellie de Jonge aanwezig.

De ceremonie wordt afgesloten met het spelen van de volksliederen van de deelnemende landen.

Monument achter de vuurtoren.

Intussen staat achter de vuurtoren een groot aantal oud-commando's opgesteld voor de herdenking aldaar. Als vanouds heeft leerkracht Paul Suijk van basisschool De Lichtstraal de leiding over de ceremonie waarin de leerlingen van groep 7 en 8 de hoofdrol vervullen. Burgemeester Van der Zwaag richt zich dan ook geheel tot de kinderen. "Fouten die toen zijn gemaakt, mogen we niet opnieuw maken. Ik hoop dat jullie

wel leren van de fouten die vroeger zijn gemaakt", zo besluit de burgemeester zijn toespraak. Na de overdenking van meester Paul leest Ds. Peter van Bruggen het gedicht 'Als je de sirenes niet meer hoort' voor en zingen de kinderen het lied 'Wij komen samen'. Maj. b.d. Louis Timmermans zet het detachement in de houding voor de vlaggenceremonie. Traditioneel wordt de herdenking afgesloten met bloemen leggen op de graven van de burgerslachtoffers. Meester Paul zorgt onbedoeld voor een vrolijke noot als hij aankondigt dat "... de commando's nu een kind mogen uitzoeken om samen de bloemen te leggen." Zowel voor Paul Suijk als de directeur van de Lichtstraal Kees Marinissen is het de laatste keer dat zij dit deel van de herdenking organiseren. Beiden gaan komend jaar met pensioen.

Erica

Met fanions voorop stapt het peloton vervolgens dwars door het dorp naar landingsplaats Erica.

Rondom de vuurtoren waaide het al gemeen, op de open vlakte bij het landingsmonument heeft de wind vrij spel. Het detachement is opgesteld met de rug naar de wind, waardoor het lastig is om het evenwicht te bewaren. De mannen planten zich met wapperende jassen en regenjacks echter stevig in het zand en volgen onverstoord de gebeurtenissen. Ook hier voert burgemeester Van der Zwaag het woord en dragen kinderen de kransen naar het monument. Chef Staf KCT lt. Kol. Barry Rockx legt met adjudant Rik van Kommer een krans namens het Korps.

De piper staat vol in de wind, maar zij

ziet kans om de tonen van haar instrument er goed uit te krijgen. Ook de hoornblazer brengt zijn signalen er zonder haperen uit, wat gezien de omstandigheden een regelrecht wonder is.

Het peloton dat terug marcheert naar het dorp is duidelijk uitgedund. Een deel koos voor de bus voor de terugtocht naar de lonkende warmte en de koffie 'Bij de Koster.

En toen werd het weer ouderwets gezellig.